

بسم الله الرحمن الرحيم

اصلاحات و دگرگونی های اجتماعی در زمان ظهور

مرضیه نادری

مدرس عقاید و کلام اسلامی

مدرسه علمیه حضرت زینب کبری (سلام الله علیها)

شهرستان هرسین

چکیده

وعدۀ خدا حتمی است، امام مهدی (عج) نوید بخش نجات و رهایی است و آمدنش تحقق آرزوی دیرینه انسان در پهنه زمان و گستره زمین است، آمدنش فجر اسلام را دوباره از افق تاریخ تابنده خواهد ساخت. آنگونه که انقلاب اسلامی و امام راحل (ره) با معجزه ی "خون" و سلاح "شهادت" انفجاری در عصر ظلمت و سکون و سکوت پدید آورد و لرزه بر بنیان طاغوتها و ابرقدرتها اندوخت. حکومت جهانی آن پیشوای پنهان، درخشش دوباره ی ایمان و تجلی قدرت الهی در پهنه گیتی خواهد بود که در آخرالزمان به دست صاحب زمان انجام خواهد یافت. آن روز، روزی دیدنی و شیرین است. روزی که جز "حق" هیچ چیز حاکمیت نداشته باشد، روزی که جز "عدالت" هیچ سکه ای رواج نیابد و قانونی جز "قرآن" اجراء نگردد و حاکمی جز مهدی (عج) فرمان نراند. تحقق این امید و آرزو، تلاشی عظیم و مجاهدتی سترگ می طلبد تا همه ی زمینه ها فراهم آید و موانع برچیده شود. اراده الهی نیز پشتمانه این تحول تاریخی و فرا رسیدن آن عصر درخشان است، ولی آمادگی همه جانبه انقلابی نیز شرط آن است. اوجبت خدا در روی زمین و ذخیره الهی برای اصلاح جهان است، "مصلح جهانی" است. وقتی "حکومت عدل مهدوی" سایه گستر شود، آغوش جهان به روی "احکام الله" باز خواهد شد و در رگهای حیات جوامع، خون دین و نفّس قرآن جاری خواهد گشت. ایثار، اخلاص و صداقت سگه ی رایج دوران خواهد بود. غربت اسلام به عزت اسلامیان مبدّل خواهد شد.

کلیدواژه: اصلاحات، دگرگونی های اجتماعی، ظهور، امام زمان (عج)

مقدمه

انسان هر قدر خوش بین و امیدوار باشد برای رسیدن به مرحله ای از تاریخ باید زیر یک پرچم گرد آید تا کشمکش ها و بازی های خطرناک سیاسی از بین برود، این امر محتاج به آمادگی های عمومی است. گرچه به جهت تحول ها و دگرگونی هایی که به سرعت در عصر اخیر پدید آمده نباید آن را دور بدانیم. ولی در هر حال برای اینکه دنیا چنین حکومتی را پذیرا گردد، احتیاج به آمادگی هایی از قبیل موارد زیر را دارد:

1- آمادگی فکری و فرهنگی یعنی سطح افکار مردم جهان آنچنان بالا رود که بدانند مثلاً مسئله نژاد یا مناطق مختلف جغرافیایی مسئله قابل توجهی در زندگی بشر نیستند.

2- آمادگی های تکنولوژی و ارتباطی زیرا وجود صنایع پیشرفته نه تنها مزاحم یک حکومت عادلانه جهانی نخواهد بود بلکه شاید بدون آن وصول چنین هدفی محال باشد، آری اگر بنا بود همه کارها با معجزه صورت پذیرد وجود چنین نظامی بدون وسایل پیشرفته صنعتی قابل تصور بود ولی مگر اداره زندگی مردم جهان با معجزه ممکن است، معجزه استثنایی است منطقی در نظام جاری طبیعت برای اثبات یک امر آسمانی نه برای اداره ی همیشگی نظام جامع زیرا این کار تنها باید بر محور قوانین طبیعی صورت بگیرد

مهم ترین و واجب ترین امور از نظر عقل و شرع عبارت است: از ادا کردن حق کسی که بر عهده تو حقی داشته و نیز پاداش دادن به کسی که به تو احسان نموده باشد و بدون تردید کسی که از تمام مردم حقش بر گردن ما افزون تر است و از همه بیشتر احسانش شامل حال ما می شود و نعمت ها و منفعت ها بر ما دارد و هم آن کسی که خداوند معرفتش را متمم دین ما و باور به او را مکمل یقین ما و انتظار فرجش را بهترین اعمال ما قرار داده است، کسی است که دیدارش نهایت آرزوی ماست یعنی صاحب زمان (عج) و پرچم دار عدل و احسان پاک کننده آثار کفر و طغیان که به متابعت و پیروی از او امر شده ایم و از بردن نامش نهی گشته ایم، دوازدهمین امام معصوم، آخرین اوصیا و جانشینان پسندیده پیغمبر (ص) و الامام القائم المنتظر الرضی الحسن العسکری که خداوند فرجش را نزدیک فرماید و برنامه خروج و قیامش را آسان گرداند و در دنیا و آخرت بین ما و او جدایی میندازد، جان به قربان کسی که از هجر او آواره ام. او بود خورشید و من در عشق او پروانه ام. چون ما نمی توانیم حق آن حضرت را ادا نماییم و شکر وجود و فیوضاتش را آن طور که شایسته است به جای آوریم، بر ما واجب است که مقداری از ادای حقوق آن حضرت را که از دستان ساخته است انجام دهیم، که اگر اصل تکلیف دشوار و مشقت بار باشد در صورتی که مقداری از آن میسر و آسان است، همان مقدار را باید انجام داد. بهترین امور در زمان غیبت آن حضرت انتظار فرج آن بزرگوار و دعا کردن برای تعجیل فرج او را او و اهتمام به آنچه ما به خشنودی آن جناب و مقرب شدن در آستان او است.

دگرگونی و اصلاحات اجتماعی در روزگار امام زمان (عج)

واژه اصلاح در ادبیات دینی سابقه دیرینه ای دارد و استعمال آن به عصر نزول وحی بر می گردد. این واژه در برخی از آیاتی که خداوند بر

پیامبرخاتم (ص) نازل کرده به کار رفته و سپس به متون و نصوص دیگر راه یافت. اصلاح طلبی در فرهنگ قرآنی اصلاح یعنی سامان بخشیدن، در قرآن کریم واژه های اصلاح، مصلح و مصلحون و مشتقات آن بارها به کار رفته است و انسان هایی که در اندیشه اصلاح جامعه و در صدد سامان دادن کار مردم هستند، ستایش شده اند. در مقابل اصلاح واژه های فساد، افساد و مفسدان بارها مطرح شده و از زورمداران، زراندوزان، طاغوتیان به عنوان مفسدان و فسادگران یاد شده و تعبیرهای بسیار کوبنده و نکوهش کننده ای نسبت به آنها به کار رفته است. قرآن کریم رسالت بزرگ همه پیامبران و اولیای الهی را اصلاح در زندگی مادی و معنوی انسان ها معرفی می کند و رسولان حق را مصلح می نامد. شعیب پیامبر (ع) هدف رسالت و مأموریت اصلی خود را اصلاح امور مردم معرفی می کند و می گوید: "إِنْ أُرِيدُ إِلَّا إِلْصَاحَ مَا اسْتِطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ" من هیچ انگیزه ای جز اصلاح امر شما ندارم و از خدا توفیق می طلبم و بر او توکل کرده و به درگاه او پناه می برم. از ابتدای فعالیت خویش به سامان بخشی و نیکو سازی معیشت دنیایی و رفع فساد و تباهی در روابط اقتصادی آنان می پردازد و با دعوت و ترغیب فراوان آنها را به تبعیت از مقررات و دستورالعمل های دینی به منظور اصلاح همه ی شئون مادی و معنوی حیات دنیایی دعوت می کند.¹ از دیدگاه قرآن، رسالت اصلی دین اصلاح فکر، عقل بشری و پایداری و ابقای جوامع در گرو اصلاح طلبی و اصلاح گرایی است، همچنین می فرماید: سرانجام نیکو و پاداش نیک از آن اصلاح گران است.² از دیدگاه قرآن، اصلاح بشر تنها در پرتو اجرای قوانین کتاب آسمانی و دین خدا امکان پذیر است. تعالیم قرآنی به ما می آموزد که علاوه بر پیامبر (ص) و پیشوایان دین و اولیای الهی همه ی کسانی که به کتاب آسمانی، قوانین و احکام الهی تمسک جویند، راه تقوا و عفاف را در پیش گیرند. در برابر پروردگار سر تسلیم فرود آورند و قادر به اصلاح امور مردم باشند، جزء مصلحان هستند.³ در قرآن هر اندازه که از حرکت های اصلاحی دفاع می شود، به همان اندازه هم حرکت های ضد اصلاحی حمله می گردد. رهبران آن به ظاهر مدعی اصلاح طلبی باشند، به عنوان مثال ادعای اصلاح طلبی منافقین به شدت تخطئه شده است. هرگاه به آنها گفته شود در زمین فساد نکنید، می گویند ما فقط اصلاح گرانیم. آگاه باشید که این ها مفسدان اند و خود هم به دقت درک نمی کنند. استاد شهید مرتضی مطهری (ره) در این زمینه می فرماید: اصلاح طلبی یک روحیه اسلامی است.⁴ هر مسلمانی به حکم اینکه مسلمان است، خواه ناخواه اصلاح طلب و لاقیل طرفدار اصلاح طلبی است؛ زیرا اصلاح طلبی به عنوان یک شان پیامبری در قرآن مطرح و هم مصداق امر به معروف و نهی از منکر است.

واژه صلح: اصلاح: مقابل فساد است. استعمال این دو واژه بیشتر در مورد افعال می باشد و صلاح در قرآن گاهی در مقابل فساد و گاهی در مقابل گناه قرار گرفته است.

1. هود / 88

2. اعراف 58

3. اعراف 107

4. نهضت های اسامی در صد سال اخیر

خداوند می‌فرماید: "خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَ آخَرَ سَيِّئًا"¹ ولا تفيدوا في الأرض بعد إصلاحها، و الذين آمنوا و عملوا الصالحات"² در موارد زیادی آمده است.

صلح: از بین بردن دشمنی و کدورت از بین مردم، اصطلاحوا و تصالحوا: باهمدیگر آشتی کردند فرمود: "أن يصلحاً بينهما صلحاً والصلح خير"³ "إن تصلحوا و تتقوا"⁴ "فاصلحوا بينهما"⁵ "فاصلحوا بين اخويكم"⁶ و اصلاح خداوند بندگان را یا به خلقت نیکوست و یا به از بین بردن مقدمات گناه در محیط زندگی ایشان می باشد و گاهی نیز به دستوری است که برای اصلاح او صادر فرموده است، فرمود: و اصلح بالهم، یعنی انسان فاسد با اعمالش با خداوند مخالفت می کند به این کار ناشایست انجام می دهد در صورتی که خداوند از او اعمال و کردار صالح و شایسته درخواست نموده است، لذا اعمال او نیکو نمی باشد. صالح اسم پیامبری از پیامبران الهی است.⁷

ویژگی های مصلح

انجام حرکت اصلاحی همه جانبه در گرو دارا بودن ویژگی ها و صفاتی شایسته است که دست اندرکاران صالح باید واجد آن باشند. مردم قبل از آن که به گفته ای افراد توجه کنند، نوعی ارزیابی کارشناسانه و دقیق نسبت به اعمال، رفتار و خصوصیات مدعیان اصلاح دارند. چهارچوب آن اوصاف و زمینه ها، عملکردها و گفته های افراد را ارزیابی می کنند.

در این قسمت به طور گذرا به چند صفت مصلحان اشاره میکنیم.

۱_ اصلاح خویش (خودسازی) نخستین گام در هر حرکت اصلاحی، از نگاه دین: اصلاح خویش (جهاد با نفس) است که به جهاد اکبر معروف است.

امام علی (ع) می‌فرماید: "عَجِبْتُ لِمَنْ يَتَصَدَّى لِإِصْلَاحِ النَّاسِ وَ نَفْسُهُ أَشَدُّ شَيْ فُسَادًا فَلَا يَصْلَحُهَا وَ يَتَعَاطَى إِصْلَاحَ غَيْرِهِ" تعجب می کنم از کسی که متصدی اصلاح مردم می شود، درحالی که خودش فاسد است و خود را اصلاح ننموده و به دنبال اصلاح دیگران می باشد.⁸ همچنین آن حضرت فرمودند: "کیف يصلح غيره، من لا يصلح نفسه" چطور کسی ادعای اصلاح دیگران دارد در حالی که هنوز خودش را اصلاح نکرده است.⁹ فلذا مصلحان راستین، پیش از اصلاح دیگران باید به اصلاح خویش پردازند. بنابراین هر حرکت اصلاحی رهبری صالح و مصلح می خواهد.

1. توبه / 102

2. بقره / 82

3. نسا / 128

4. نسا / 129

5. حجرات / 9

6. حجرات / 10

7. هود / 62

8. نهج البلاغه

9. جلوه های سر و سبز، میزان الحکمه، ج 10، ص 164

سطح معلومات و معنویات است که هدف تمام پیامبران و اولیاء خدا همین بوده است. از دعای افتتاح می خوانیم: "اللهم انا نرغب اليك في دولة كريمه، تُعزُّ بها السلام و اهله و تذلُّ بها النفاق و

أهله، تجعلنا فيها.....كرامه الدنيا و الاخره" خدایا ما ترغیب داریم بسوی تو برای دولتی محترم که عزیز کنی بدان اسلام و اهلش را و خوار کنی بدان نفاق و اهلش را و بگردانی ما را در آن از مبلغان بسوی طاعت و رهبران به دینت و روزی کن ما را بدان کرامت دنیا و آخرت در این دعای شریف به طور جامع به ویژگی های حکومت حضرت مهدی (عج) که به عنوان دولت کریمه خوانده شده اشاره شده است، توجه عمیق به معنی این دعا برای منتظران مهدی (عج) لازم است. دولت کریمه عبارت است از تشکیل دولت اسلامی است که تمام افراد آن از مزایای حقوق و عدالت اجتماعی برخوردارند و در پرتو آن دولت توحید و ایمان در سراسر زمین حکومت می کند. حضرت رضا (ع) در انتظار رسیدن چنین حکومتی دو آیه از قرآن را ذکر فرمود:

(۱) آیه 93 سوره هود: شما در انتظار بمانید من هم در انتظارم (۲). آیه ۷۱ سوره اعراف: شما منتظر باشید من هم با شما منتظر هستم. گرچه آیه اول از قول حضرت هود (ع) و آیه دوم از قول حضرت شعیب (ع) به قوم خود است. ولی حضرت رضا (ع) تأویل فرمودند به ظهور امام زمان (عج) که همه باید در انتظارش باشیم، می فرمود: این انتظار نیکو انتظاری است. ارمغان های ظهور هنگامی که خورشید آسمان ولایت و امامت، مهدی موعود (عج) ظهور کند، اولین لطفی که مردم می کنند این هست که عقلها را کامل می نماید، وقتی انسان دارای عقل کامل باشد، مسلماً دیگر جهلهایی نخواهند داشت، زیرا عقل موجودی نوری است و به فرمایش امام صادق (ع): خداوند آن را از نور خویش و از طرف راست عرش آفریده و اولین مخلوق از روحانیین است. امام باقر (ع): هنگامی که قائم ما قیام کند، دستش را بر سر بندگان می گذارد و عقل و خرد های آنها را گرد می آورد، اخلاقشان را کامل می گرداند و به وسیله او به رشد و کمال می رسند، عقل بهترین موجودی است که خداوند متعال بطور فطری آن را در انسان قرار داده و به فرموده امام صادق (ع) عقل چیزی است که بوسیله او خداوند پرستش می شود و بهشت بدست می آید. امام سجاد (ع) فرمودند: زمانی که قائم ما قیام کند، خداوند متعال آفت و ضعف را از همه ی مومنین بر می دارد و نیرو و قوتشان را به آنان بر می گرداند. آری وقتی خداوند نور مطلق ملکوتش را در عالم وجود به وسیله مصدر کول مکان حضرت ولی عصر (عج) به ظهور برساند، چشم و دل و گوش دل مؤمنین با نور ولایت باز می شود و شناخت و معرفت نسبت به معبود، عشق را به وجود می آورد و همه بندگان از عشق پروردگار سر از پا نمی شناسند و با وجود این نیرو و توانایی و نور و ایمان دیگر ضعف و ناتوانی بر ایشان مفهومی نخواهد داشت. وقتی خورشید ملکوت الهی ظهور نماید، ظلمت شیطان را از میان برمی دارد، چون وقتی نور مطلق آمد، جایی برای ظلمت وجود ندارد و هنگامی که مشیت و اراده خدا این گونه باشد که دیگر ظلم، فساد و ظلم و جوری وجود نداشته باشد، شیطان که مصدر ظلمت، بی عدالتی و فساد بوده و دشمنی خدا و همه مؤمنین است باید از میان برود. امام باقر (ع) فرمودند: منظور از وقت معلوم در آیه "فإنك من المنظرين إلی يوم الوقت المعلوم"¹ روز قیام قائم

1. حجر/ 37 و 38

آل محمد(ص) است، هرگاه خداوند او را برانگیزد، ابلیس در مسجد کوفه می‌آید در حالیکه بر زانوانش راه می‌رود و می‌گوید: ای وای از این روزگار! آنگاه از پیشانی اش گرفته شده، گردنش زده می‌شود، آن هنگام وقت معلوم است که مدت او به پایان می‌رسد. البته لازم به ذکر است که علت موفقیت شیطان در گمراهی مردم قدرت او نیست، بلکه ضعف ایمان مردم است، چرا که در قرآن این ضعف شیطان در گمراهی افراد با ایمان کاملاً آشکار است. "قال فحزتك... المخلصین"¹ به راستی که مهدی موعود(عج) با آمدنش چه الطاف بی‌شماری را به ارمغان خواهد آورد. تکمیل عقل، فطرت روشن، چشم و گوش بینا و شنوای دل و از بین رفتن دسیسه‌ها و القائات شیطانی و... که همه این‌ها زمینه ساز مخلص شدن را برای انسان مهیا می‌سازد. اوست خدایی که رسول خود را با دین حق به هدایت خلق فرستاد تا بر همه ادیان عالم تسلط و برتری دهد هر چند مشرکان و کافران ناراضی و مخالف باشند.² ابوبصیر در مورد تفسیر آیه از امام صادق(ع) سوال نمود، حضرت فرمود: به خدا سوگند هنوز تأویل آن نشده است. حضرت فرمود: هنگامی که قائم(عج) بپا خیزد پس چون خروج کند، هیچ کافر یا مشرکی باقی نماند مگر اینکه از خروج آن حضرت ناراحت باشد. خداوند متعال با ظهور مقدس مهدی موعود(عج) ظلم و جور و تمام تاریکی‌ها را در عالم خلقت از بین می‌برد و نور مطلق ملکوت را همه جا حاکم می‌گرداند و کسانی را که مایه فساد و بی‌دینی هستند و خونریزی بپا می‌کنند، توسط باران آن حضرت نابود می‌سازد و به فرموده قرآن کریم: مستضعفین را پیشوا و وارثان زمین می‌گرداند" وما اراده کردیم که بر آن طایفه ضعیف و ذلیل در آن سرزمین منت گذارده و آنان را پیشوایان خلق قرار دهیم و وارث ملک و جاء فرعونیان گردانیدیم. از امام باقر و امام صادق(علیه السلام) روایت شده است که فرمودند: به درستی که این آیه مبارکه مخصوص صاحب الامر است که در آخر الزمان ظهور می‌کند و فرعونیان و جباران را نابود می‌سازد، شرق و غرب جهان را به تصرف خود در می‌آورد و آنرا چنانکه پر از ظلم و ستم شده است ملامال از عدل می‌سازد. اصلاحات سیاسی: ارکان و عناصر اصلی در برنامه ریزی قیام، میزان ضرورت و اتقان برنامه ریزی بستگی به اهمیت هدفی دارد که برای آن برنامه ریزی می‌شود، انتظار و ظهور موعود مهمترین هدف مسلمانان و تنها راه نجات بشریت و کلید واژه آموزه های وحیانی است. بنابراین برنامه ریزی برای زمینه سازی و پیروزی آن باید دارای شاخصه ها و معیارهای بسیار اساسی باشد که مهمترین آنها عبارت اند از: ۱_هدف داری و توجه هدف: هدف ما ظهور حجت خداست که تمامی انبیاء و امامان و اولیای الهی وعده آن را داده اند و به واسطه ی آن کلام الهی و دین حق احیاء می شود بنابراین غفلت از هدف توانمندی‌ها و تلاش را تباه می‌سازد. ۲_توجه به جهانی بودن ظهور: برنامه ریزی با همت بلند و برای حاکمیت بر کل جهان باشد. ۳_جهش و انقلاب: برای یک انقلاب بزرگ باید انقلابی و بسیجی کار کرد، میانه روی، محافظه کاری و خط لیبرالی راه بجایی نمی‌برد. ۴_پیشرفت عمیق و همه جانبه و استوار: با جامعه نگری و برای پیشرفت همه‌جانبه باید برنامه‌ریزی شود. ۵_ اخلاق در کارها روح و نشاط می بخشد. ۶_ تخصص و

1. ص/82 و 83

2. هود/33

تعهد: یعنی علم و ایمان روزافزون برای حرکت در این راه لازم است. ۷_ مانع شناسی و آسیب شناسی و تهدید شناسی لازم است. ۸_ هشیاری و هوشمندی و کیاست در پیمودن راه و برنامه ریزی. ۹_ بررسی و استفاده بهینه امکانات انسانی و مادی مسلمانان و افزایش آن‌ها.

تسلیم ملل در برابر امام عصر(عج) است عیاشی از ابا الحسن(ع) درباره این آیه "ولد اسلم من فی السماوات و الأرض طوعًا و کرهًا"¹ سوال کرد، حضرت فرمود: این آیه درباره مهدی(عج) نازل شده که تمام شرق و غرب تسلیم او می‌شوند. چون قیام کند یهود، نصاری و صائبین، زنادقه، اهل رده و کفار شرق و غرب زمین به اطاعت او گردن می‌نهند. عده‌ای از آن حضرت درباره آیه ۱۶ سوره فرقان پرسیدند، فرمود: ملک و رحمن، روز قیام مهدی آل محمد(ص) شروع می‌شود که تمام مردم خدا را عبادت می‌کنند، همچنین آن حضرت درباره آیه: "جاء الحق و زهق الباطل"² فرمود: منظور محو دولت باطل و استقرار دولت حق الهیه بدست قائم آل محمد(ص) است. جهاد او برای احیای دین: مهدی(عج) برای تأویل قرآن با دشمنان دین مبارزه خواهد کرد آن‌گونه که جدش رسول خدا(ص) برای تنزیل قرآن جهاد نمود. جعفر بن محمد بن سرور از ابی عبدالله(ع) نقل می‌کند که فرمود: قائم(عج) ظهور نمی‌کند تا زمانی که تمام ودیعه‌های الهی انجام پذیرد. هر کافری که باید از نسل کافری بیرون آید بوجود بیاید و آن حضرت تمام آن‌ها را از عالم ریشه‌کن نماید. امام صادق(ع) فرمود: به زودی غیبت بوسیله ششمین فرزند واقع می‌شود. همانا او دوازدهمین امام از ائمه هدی بعد از پیامبر(ص) می‌باشد که اولین آن‌ها علی آخرینشان قائم به حق و ذخیره‌ی خدا در روی زمین مهدی صاحب الزمان(عج) است. به خدا سوگند اگر در میان مردم باقی بماند همانند نوح که در میان قومش باقی ماند دنیا به پایان نمی‌رسد تا اینکه او ظاهر شود و زمین را پر از عدل و داد نماید چنانکه پر از ظلم و جور شده باشد. امام رضا(ع) فرمود: مهدی ما کسی است که وقتی ظهور کرد، خداوند به وسیله او زمین را از نظر ملکی و ملکوتی روشن سازد و میزان عدالت را نصب می‌کند که احدی به دیگری ظلم نکند، مهدی ما کسی است که زمین برای او پیچیده می‌شود و او سایه ندارد. منادی در هنگام ظهورش از آسمان ندا می‌کند که تمامی اهل زمین دعوت به سوی او را می‌شنوند که حجت خدا در مسجد الحرام ظهور نمود، پس همه باید از او پیروی کنند. به درستی که حق با او و در اوست، امام جواد(ع) فرمود: خداوند تمام عالم را در یک شب به اطاعت او درخواهد آورد، همان‌طور که در یک شب بنی اسرائیل را تسلیم موسی فرمود. افضل اعمال در آن عصر انتظار فرج است، رسول خدا(ص) فرمود: مهدی(عج) مصداق اتم و اکمل نام مقدس یا عدل یا حکیم است و در عصر او تمام خلق الله از عدالت او بهره‌مند می‌شوند.

1. آل عمران، 83

2. اسراء/81

نتیجه گیری

تاریخ زندگی بشر حاکی از آن است که هرگاه جوامع را نابسامانی فرهنگی و اجتماعی فراگرفته است، پیامبران و مصلحان به دستور خداوند در جهت هدایت مردم و نجات و اصلاح جامعه اهتمام ورزیده‌اند. اسلام به‌عنوان کامل‌ترین دین الهی بر حضرت محمد(ص) نازل شد تا هم جامعه زمان وی اصلاح گردد و هم حاوی اصول و دستورهای باشد که برای آحاد بشر و در زمان‌های پس از او نیز قابل اجرا از وی باشد و موجب هدایت و نجات جامعه گردد. علت اصلی قیام امام حسین(ع) تداوم و تجدید اسلام پیامبر(ص) و قیام امام‌خمینی(ره) نیز با الهام از قیام امام حسین(ع) و در جهت تحقق اهداف آن به وقوع پیوسته است. امام خمینی(ه) خود نیز فرموده اند: انقلاب اسلامی ایران پرتوی از عاشورا و انقلاب عظیم الهی آن است. هر مصلحی با توجه به تصویری که از وضع مطلوب جامعه دارد بر وضع موجود جامعه زمان خویش ایرادات و اشکالاتی وارد می‌داند و به نواقص و مشکلات خاصی در آن جامعه اشاره می‌کند. تفاوت اساسی انقلاب امام زمان(عج) با سایر انقلاب‌ها این است که تنها انقلاب فرهنگی اعتقادی است. ازاین‌رو مستضعفین جهان دیگر که از فرهنگ‌های مخرب جهان به ستوه آمده‌اند. هنگام شنیدن ندای ملکوتی و دل‌نشین امام‌زمان(عج) و دریافتن اهداف عالیه آن حضرت، زنجیر اسارت فرهنگ‌های غربی و شرقی را پاره کرده و به ندای الهی ولایت لبیک می‌گویند و در حقیقت این‌ها هستند که به فرموده قرآن وارثان و پیشوایان زمین خواهند بود.

منابع و مآخذ

*قرآن

2. جلوه های سر و سبز

3. حماسه حسینی

4. شورا در کلام و بیان امام خمینی(ره)

4. غررالحکم

5. لهوف

6. نهج البلاغه

7. یادداشت های شهید مطهری